

Årsredovisning 2017

Kristianstads Renhållnings AB

Innehållsförteckning

Renhållningen Kristianstad är Sveriges äldsta renhållningsbolag – ett framtidsföretag!

Vi på Renhållningen Kristianstad arbetar aktivt för att utveckla insamlingen och återvinningen av hushållsavfall i Kristianstad.

Vår vision handlar om att vi är moderna, att vi ligger i framkant. Vi är det goda exemplet och vi kännetecknas av mångfald och delaktighet. Vårt fokus ligger på att skapa en hållbar miljö, service & kundnytta.

Värdegrunder

Framåtanda

Vi skapar hållbarhet genom vårt engagemang, nytänkande och mod

Vi jobbar med ständiga förbättringar för att alltid ligga i framkant

Alla - Tillsammans

Vi når våra mål genom att vi glatt jobbar tillsammans som goda ambassadörer

Vi är delaktiga, ger feedback och respekterar varandra

Kundfokus

Vi gör det lilla extra för att skapa mervärde för våra kunder

Vi bemöter alla med god service och hög kvalitet

VD har ordet	4
Året i korthet	5
Ett framtidsföretag	6
Fyrpack är här	8
Framtidens återvinningscentraler	10
Årets kommunikationsarbete	14
Frisk personal	16
Utmärkelser 2017	17
Alla - Tillsammans	18
Framtiden	20
Statistik och fakta 2017	23
Året i siffror 2017	29
Förvaltningsberättelse	30
Resultaträkning	34
Balansräkning	35
Kassaflödesanalys	37
Tilläggsupplysningar	38
Revisionsberättelse	49
Ledningen	52
Styrelsen	53

VD har ordet

Med visionen i sikte

Stort tack till alla invånare i Kristianstad för ett fantastiskt bra år. Det är mycket glädjande att kunna säga att våra stora projekt rullar på bra och vi kan tydligt se hur sorteringen förbättras med de satsningar som vi gör i form av Fyrfack och nya moderna återvinningscentraler. Vårt sikte är inställt mot vision "Bäst i Sverige 2020" och vi känner att vi är på väg.

Fyrfack

Äntligen, efter år av diskussioner, påbörjades arbetet med att införa Fyrfack i kommunen under 2017. Ett viktigt steg för bättre service och ökad sortering. Vårt fokus är att göra det lätt för kunden att sortera rätt. Ni kunder har tagit emot detta på ett fantastiskt sätt och statistiken visar tydligt att sorteringen ökar kraftigt i de områden som fått Fyrfack. Under 2018 kommer införandet att fortsätta så att alla villor och fritidshus erbjuds Fyrfack i hela kommunen.

Utmärkelser och nomineringar

Under året fick vi återigen bekräftat att vi är riktigt duktiga på avfallshantering i Kristianstad. Vi placerade oss på en femte plats som "Årets avfallskommun", nominerades till "Årets designpris i rörlig bild/film" där vi hamnade på en slutlig sjunde plats samt att vi vann inofficiella SM i sopbilskörning både individuellt och i lag. Detta stärker oss och nu arbetar vi för att bli ännu bättre.

Moderna återvinningscentraler

Planeringsarbetet med den nya återvinningscentralen i Arkelstorp har dragit ut på tiden vilket gjort att arbetet fått skjutas framåt. Det känns riktigt skönt att vi hunnit sätta spaden i marken precis innan årsskiftet. Planen är nu att den nya återvinningscentralen ska invigas sommaren 2018. Den nya återvinningscentralen kommer förbättra servicen i våra norra delar av kommunen.

Johan Karlsvärd
VD, Renhållningen Kristianstad

Styrelseresa KSRR, mars 2017

Renhållningens år i korthet

Januari	Nya avfallsföreskrifter och ny avfallstaxa fastställs av kommunfullmäktige
Februari	Leverans av Kristianstads första fyrfacksbilar
Mars	De första fyrfackskärnen ställs ut i Kristianstads kommun
April	Köpkontrakt tecknas för fastighet på Ängamöllans industriområde
Maj	Störpantomat installeras på ÅVC Snårarp
Juni	Motivlackering eventcontainer
Juli	Utökning solceller ÅVC Åhus
Augusti	Nominering Svenska designpriset
September	Anställda utses till Sveriges bästa sopbilchaufförer
Oktober	Nytt slamavtal tecknas
November	Ombyggnationer ÅVC Snårarp
December	Första spadtaget ÅVC Arkelstorp

Ett framtidsföretag

Renhållningen Kristianstad har som vision att vara ledande i Sverige inom avfallshantering år 2020. Med denna vision fokuserar vi på miljö, service och kundnytta samt på att vara moderna och ligga i framkant av utvecklingen.

Miljö är en naturlig del av vår verksamhet. Vi ska vara ledande på insamling och behandling av hushållsavfall där transporterna är effektiva och utförs med vår fossilbränslefria fordonsflotta. Det är viktigt för oss är att föregå med gott exempel genom ett systematiskt miljöarbete i alla beslut.

Den service som Renhållningen erbjuder ska vara det självklara valet, vi är en modern organisation som präglas av delaktighet och engagemang där kunden alltid står i fokus. Detta fokus formas av moderna och estetiskt tilltalande återvinningscentraler, hög tillgänglighet, hållbara val samt nytänkande IT och information.

Årets satsningar

Fokus under 2017 har legat på införandet av det nya fyrfackssystemet. Att erbjuda en tjänst där vi hämtar förpackningar, tidningar och småelektronik fastighetsnära är ett stort steg i rätt riktning mot att bli bäst i Sverige år 2020. Vidare har fokus legat på att planera och projektera framtidens återvinningscentraler med fokus på säkerhet, service och miljö samt även det estetiska. Att besöka Kristianstads kommuns återvinningscentraler ska vara en givande och inspirerande upplevelse.

Fyrfack är här!

Efter flera års planering var det på våren 2017 äntligen dags att börja införa det nya fastighetsnära insamlingsystemet av förpackningar och tidningar, Fyrfack, i Kristianstads kommun. Villor och fritidshus får två nya kärl som vardera är uppdelade i fyra fack (s.k. Fyrfackskärl). Med kärlden kommer även en extra elbox för batterier, mindre elavfall och ljuskällor. Med det nya insamlingsystemet vill vi ge en ökad service, få fler nöjda kunder och skapa bättre förutsättningar för sortering av avfall.

Den 20 mars ställdes Kristianstads första fyrfackskärl ut och den 31 mars körde den första fyrfacksbilen sin tur. Sedan dess har totalt 10 041 villor och fritidshus fått fastighetsnära hämtning av förpackningar och tidningar genom två stycken fyrfackskärl samtidigt som sex nya fyrfacksbilar och en reserv bil börjat köra runt i kommunen för att tömma dessa kärl.

“Kristianstadmodellen”

Flertalet mindre justeringar gjordes på fyrfackskärlden för att optimera hämtningen för både kunder och vår personal.

Bland annat skapades en speciell tredelad elbox för att sitta på kärl 2, detta underlättar både sorteringen för våra kunder samt tömningen av boxen för vår körande personal, tillsammans med en specialbeställd tredelad lådinsats på bilarna skapade detta en enklare manuell tömning.

Informationsarbete

För att kommunicera införandet av det nya insamlingsystemet låg stort fokus på att nå ut med information i många kanaler. Utifrån en ny grafisk profil skapades bland annat en ny hemsida enbart om Fyrfack i Kristianstad vilket lade grunden för samtligt informationsmaterial som skickats ut.

Renhållningens fordon körde runt med fyrfacksinformation på sidorna av bilarna för att väcka uppmärksamhet kring det nya systemet och den nya hemsidan. Fyrfackskärl ställdes ut på samtliga återvinningscentraler i kommunen och uppdaterad information skickades ut i både våra egna informationsblad samt som annonser i redaktionella och sociala medier.

Informationsarbetet fortsatte genom att åka ut och informera om Fyrfack på plats i de områden som stod på tur i etapp 1 och etapp 2. Fyrfacksinformationsmöten hölls i Fjälkinge, Arkelstorp, Degeberga och Önnestad samt på Öppet Rådhus för andra året i rad.

IT-arbete

De nya fyrfacksbilarna levererades med inbyggda vågar som väger chassit efter att varje fack har tömts. Detta ökar effektiviteten eftersom lastbilarna inte måste köra till en våg och väga in sig efter varje tömning, vikterna skickas istället direkt in till Renhållningens IT-system.

Samtliga av Renhållningens kärl är märkta med taggar som läses av vid tömning. På de nya fyrfackskärlden används ett nytt taggningssystem och kärlläsare på bilarna som sitter mer skyddade och ger en förbättrad avläsning vid tömning. Det övergripande syftet med taggarna är att presentera en så övergripande bild av händelseförloppet som möjligt för att hantera ärenden och avvikelser.

Fyra av de nya fyrfacksbilarna blev dessutom utrustade med ett uppdaterat EDP-Mobile (planering- & avvikelseverktyg) som testkörs. Verktöget ytterligare utvecklar vår organisation främst gällande kartdata men även gällande avvikelshantering.

Ett rent kretslopp

De gamla kärlden som samlas in i samband med utsättning av de nya återanvänds antingen av Renhållningen eller krossas ner för att sedan återvinnas till nya kärl.

Kristianstads nya kärl är också ett resultat av återvunna gamla kärl som samlats in i andra kommuner.

Med på film!

Som del av PWS (tillverkare av fyrfackskärl) informationsarbete kring Fyrfack medverkade Renhållningen i en informationsfilm om systemet.

Se filmen på pwsab.se

STATISTIK!

Bläddra fram till sida 26 för att se resultatet av fyrfacksinsamlingen.

Framtidens återvinningscentraler

En snabbt växande och utvecklande bransch kräver ständiga förbättringar för att säkra att bolaget ligger i framkant och är delaktigt i att leda utvecklingen i en hållbar och miljö gynnande riktning.

Under 2017 har stora satsningar fokuserat på utvecklingen av både befintliga och framtida återvinningscentraler i Kristianstads kommun.

ÅVC Åhus

Återvinningscentralen i Åhus fick under 2017 ännu mer solceller installerade vilket innebär att den från och med 2018 är mer än 100% självförsörjande på el.

Överskottet av el kommer att bidra till bolagets mål att hela verksamheten ska vara självförsörjande på egenproducerad el till 2020.

ÅVC Snårarp

Under senhösten skedde en ombyggnation på kommunens centrala återvinningscentral på Snårarp, Kristianstad. För att förbättra flödet och arbetsmiljön för både kunder och anställda på ÅVC:n flyttades grovavfall ut ur den befintliga hallen och ut på en ombyggd platta. Detta medförde att trafiken leds i ett enda flöde runt centralen och innebär även att bommar kunde installeras med samma system som finns på återvinningscentralerna i Åhus och Tollarp.

ÅVC Snårarp drivs på entreprenad av Stena Recycling. Ombyggnationen öppnade upp för ett ökat samarbete mellan de två verksamheterna. Renhållningens ÅVC-personal utökade sitt ambulerande schema till att innefatta ÅVC Snårarp.

Installationen av bommarna och införandet av Renhållningens personal är en långsiktig satsning på bolagets värdegrund "Kunden i fokus", detta för att göra övergången till den nya återvinningscentralen i Kristianstad enklare under 2019.

ÅVC Arkelstorp

Efter förseningar pga. markarbeten kunde i december äntligen det första spadtaget tas inför byggnationen av den nya

återvinningscentralen i Arkelstorp. ÅVC:n beräknas öppna juli 2018 och kommer att ha utökade insamlingsmöjligheter av bland annat återbruk och farligt avfall. Återvinningscentralen kommer även, likt Åhus och numera även Snårarp, ha skilda körytor för besökare och personal, detta minskar risken för olyckor och skapar ett enkelt och tydligt flöde på hela centralen.

Pantinsamling

Under våren infördes insamling av pant på ÅVC Åhus, Tollarp och Snårarp. I juni placerade Returpack ut insamlingskärl på ÅVC Åhus och Tollarp, där består insamlingen av två blå kärl, en för pantflaskor och en för pantburkar. Systemet täcker även utländska burkar istället för att de slängs i FTI:s container för metallförpackningar. Returpack betalar sedan ut en ersättning per insamlad säck och summorna går oavkortat till bolagets val – Världsnaturfonden.

Under de första månaderna skänktes nästan 5000 kr till välgörenhetens ändamål.

På återvinningscentralen i Snårarp installerades en stor pantmaskin där besökare enkelt kan tömma hela säckar med både burkar och PET-flaskor i ett fack. Maskinen räknar och sorterar panten på ett par minuter, därefter väljer kunden att få sina pengar utbetalda eller att skänka panten till Världsnaturfonden, WWF.

ÅVC Ängamöllan

I mitten av april tecknades köpkontakt med Kristianstads kommun för Stupröret 1 på 63 774 m² på Ängamöllans nya industriområde.

Målet med den nya, moderna anläggningen är att skapa en

mötesplats i hållbarhetsfrågor, med pedagogiskt tänk, ökat återbruk, tydlig information och möjligheter för studiebesök. För att uppnå detta har arbetsgrupper från hela verksamheten samarbetat för att hitta bästa möjliga lösningar samtidigt som studiebesök och nätverksträffar bidrog till inspiration och informationsutbyte.

Ny entreprenör för kläd- & textilinsamling

Under 2017 ingicks ett avtal för insamling av kläder och textilier med en entreprenören Human Bridge.

"Genom insamling av textilier kan gamla kläder och hushållstextilier få "nytt liv" genom nya användare. Att återanvända textilier innebär en vinst för miljön och spar på jordens resurser som vatten och energi och det minskar också kemikalieanvändningen." – HumanBridge.se

De textilier som samlas in går till försäljning i second hand eller till humanitära insatser. Det som sedan inte kan återanvändas går vidare till textilåtervinning.

Ny arbetsledare

Sommaren 2017 började en ny arbetsledare på bolaget med ansvar för bl. a. återvinningscentraler, lager, verkstad och lokalvård av fastigheter. Lars-Göran Nilsson tog över ansvaret från Ulf Håkansson och visar på gedigen ledarerfarenhet.

STATISTIK!

Bläddra fram till sida 24 för att se statistik kring insamlat avfall!

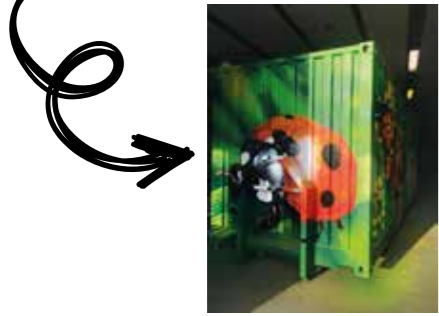

Årets kommunikationsarbete

Trots huvudfokus på informationsarbete kring Fyrfack har även andra kommunikationsinsatser präglat året som gått.

Eventcontainer

Eventcontainern som används för informationsträffar blev ett konstverk när en street art artist fick i uppdrag att spraymåla två sidor av containern. Budskapet som förmedlas är nu ett tydligt fokus på miljö och natur som sticker ut och väcker intresse när den ställs ut.

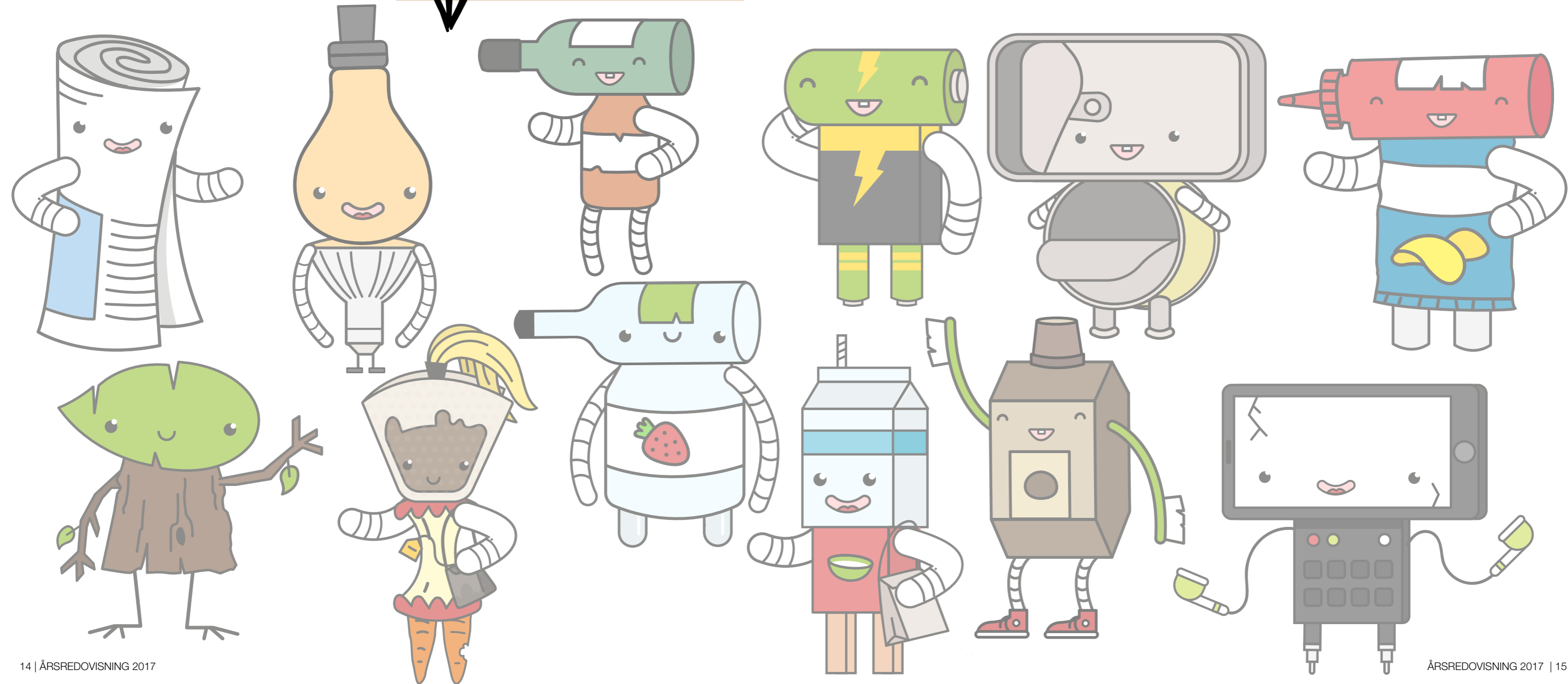
Soprobotar

I ett första steg att utveckla informationsarbete mot barn togs tolv soprobotar fram för att representera varje fraktion som samlas in fastighetsnära. Syftet med robotarna är att göra lärandet om återvinning, miljö och hållbarhet roligare. De ska kunna användas i ett flertal kanaler för att skapa ett enhetligt och pedagogiskt material till skolbarn.

Hållbarhetsdagen

Renhållningen var delaktiga i framtagandet av vårens Hållbarhetsdag som hölls av Handelsstaden Kristianstad på Lilla torg i mars.

Dagen fokuserade på de verksamheter i kommunen som aktivt arbetar mot ett mer hållbart samhälle och därmed kommunicerar och uppmuntrar till mer hållbara livsval.

Frisk personal

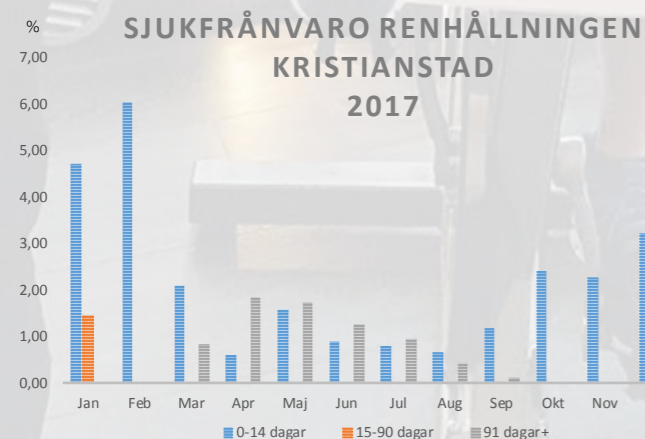
En verksamhet som vår har många olika förutsättningar och behov för att ha friska anställda då det finns flera olika arbetsmiljöer att ta hänsyn till.

För körande personal handlar det bl. a. om mycket in- och utklivande ur bilar samt transport av tunga kärl som kan skada handleder. ÄVC personal har ett rörligt arbete där de är mycket på fötterna och utsätts för olika belastningar. Kontorspersonalens arbetsmiljö är mer stillasittande vilket medför ett ökat behov av motion. För att säkra välbefinnande för alla krävs ett välfungerande friskvårdssystem och fokus på friska och välmående personal i hela ledet.

Låga sjuktal

Under året har stora satsningar lagts på att utöka och förbättra bolagets friskvård. Två 30-minuters träningspass har införts under arbetstid, gymlokalen har byggts ut och anställda erbjuds färsk, ekologisk frukt i konferensrum, matsal och på återvinningscentraler.

Årets sjuktal är väldigt låga och visar på övervägande frisk och välmående personal.

Ergonomiska bilar

Vid upphandling av nya fyrfacksbilar var det viktigt att bilarna har ett lågt insteg för att inte överbelasta körande personals knän och höfter.

Benify

En ny satsning under året var införandet av den nya friskvårdsportalen, Benify. Här har samtlig personal en överblick på sin friskvård, bidrag och andra förmåner. Portalen förenklar hantering och registrering av t.ex. gymkort och massage.

Spin of Hope

För andra året i rad deltog Renhållningen i Spin of Hope, en dag som anordnas av Barncancerfonden runt om i Sverige där deltagare i lag om upp till tolv personer turas om att hålla igång en spinningcykel i tolv timmar.

Målet är att stödja och hjälpa cancerdrabbade barn och deras familjer genom att samla in pengar som kommer de drabbade tillgodo via Barncancerfondens lokala föreningar. (källa: Barncancerfonden.se)

Utmärkelser

Visionen att bli ledande i Sverige 2020 genomsyrar hela organisationen och vi stärker oss med utmärkelser i samtliga delar av verksamheten.

2017 var ännu ett år för utmärkelser, i år landade strålkastaren främst på våra chaufförer och våra animerade informationsfilmer.

Vinst: Årets sopbilchaufför

På det inofficiella SM i sopbilshantering i Kalmar den 7 september bidrog Renhållningen med två stycken tvåmannalag. Chaufförerna tävlade mot andra chaufförer från Skellefteå i norr till Lund i söder. De tävlade både individuellt och som lag där deras kunskaper i fyra navigeringsmoment samt säkerhet testades.

Renhållningens chaufförer kammade hem första plats både individuellt och som lag och blev utsedda till Årets Sopbilchaufförer 2017!

5:e plats: Årets Avfallskommun

Varje år fyller kommunerna i Sverige in statistik om samtliga delar av sin avfallsverksamhet i Avfall Sveriges portal Avfall Web. Här jämförs kommunernas arbete för att kröna Sveriges bästa avfallskommuner. De senaste åren har vi visat bra resultat, med en andra plats 2015 och nu en femte plats 2016.

Att landa bland topp 10 flera år i rad är ovanligt eftersom

branschen förändras och förbättras hela tiden, placeringarna är bevis på att Kristianstad håller i och är med i utvecklingen. Målet är en första plats till 2020 och vi är på god väg.

Nominering: Svenska designpriset

Under 2016 togs en serie animationer fram under samlingsrubriken Ett grönare Kristianstad. Filmerna blev sedan nominerade till Svenska Designpriset 2017 i kategorin för Rörlig bild/film. Filmerna fokuserar på olika områden inom avfallshantering – avfallstrappan, matavfall, kretslopp på återvinningscentraler och målet Bäst i Sverige 2020. Syftet med filmerna var att på ett nytt, roligt och annorlunda sätt inspirera och informera invånarna i Kristianstad. Tre av filmerna kortades även ner och gick som bioreklam under 2017.

Liksom i Melodifestivalen vägdes expertröster samman med svenska folkets röster. Röstningen var öppen under perioden 11–17 september. På prisutdelningen i Göteborg den 19 oktober räckte det inte hela vägen fram till vinst men vi landade på en stolt 7:e plats.

Bäst i Sverige!

Besfort, Jenny, Robin och Johan plockade hem vinsten i årets sopbilscup!

Alla - tillsammans

Värdegrunden "Alla – tillsammans" genomsyrar bolaget i alla led. Den uppmuntrar till ett starkt samarbete och är ett kvitto på att alla är lika viktiga och delaktiga i såväl vardaglig drift som långsiktiga mål.

Under året lades satsningar på att vidareutveckla samarbetet och samlas kring begreppet och dess innebörd.

Personalutbildning

Varje år anordnar Renhållningen två utbildningsdagar för sina anställda. Tema för vårens utbildningsdag var teoriutbildning och höstens utbildningsdag fokuserade på teambuilding.

Utbildningsdagarna är för hela verksamheten, där kontorspersonalen, chaufförer, personal på ÅVC och styrelsen arbetar för att stärka bolaget som helhet och skapa utvecklande och roliga dagar tillsammans.

På vårens teoretiska utbildningsdag låg fokus på att skapa ett sammanhang för samtlig personal samt att tillsammans titta på de saker vi har åstadkommit under det senaste året. Vi arbetade indelade i två likvärdiga hälften. Den ena gruppen fokuserade på miljö, information och IT, där

stabspersonalen utbildade övrig personal och skapade ett sammanhang för samtliga medarbetare. Samtidigt arbetade den andra gruppen med att lista framgångar, diskutera kundbemötande samt fortsätta att utveckla feedbackkulturen i företaget, allt blandat med praktiska övningar. Därefter skiftade grupperna plats, för att alla skulle få ta del av allt innehåll. Under dagen samlades hela gruppen för gemensam fika och lunch, där utbyte av nyvunna kunskaper och erfarenheter delades.

Höstens utbildningsdag bestod av aktivt deltagande på Bäckaskogs slott med både kommunikationsövningar och tävlingen "Backpacker". Här tävlade anställda i deras vanliga arbetsgrupper för att stärka samarbete och laganda.

Kompetensutveckling

De satsningar som påbörjades under 2016 fortsatte in i 2017 med fokus på kompetensutveckling för Renhållningens kontorspersonal.

Personalen arbetade både med personliga mål och utvecklingsplaner samt tillsammans som grupp med feedback och coaching. Tillsammans arbetade personalen vidare mot målet att skapa ett bättre klimat för samarbete och en starkare företagskultur.

Studiebesök med kommundirektören

Vid två tillfällen under året var Kristianstads kommuns kommundirektör Christel Jönsson på besök hos Renhållningen för att se hur verksamheten fungerar i dess olika led. Hon var med på fyrfackshämtning, tömning av underjordsbehållare samt besökte

kontoret för att se hur det administrativa arbetet går till.

I retur fick chaufförer från Renhållningen besöka Rådhuset och spendera en dag med Christel på möten och uppleva hennes dagliga arbete. Studiebesöken var givande för samtliga parter.

Pingisturnering

För att stärka lagandan och sammanhållningen internt i verksamheten hölls under hösten Renhållningens egna Pingisturnering. Personal från alla olika delar av verksamheten tävlade emot varandra för att den 1 december kröna vinnaren och dela ut årets guldboll.

På besök!

Kommundirektören Christel Jönsson praktiserade på Renhållningen och bjöd även in Renhållningens chaufförer på studiebesök i Rådhuset.

Framtiden

De kommande åren innehåller ytterligare förändringar och utveckling inom bolaget.

Till sommaren 2018 öppnar Arkelstorps nya återvinningscentral och året därpå står ÅVC-delen av Ängamöllan klar för invigning. Framöver kommer även bolagets åkeri och kontor att flytta ut till Ängamöllan.

Fyrfacksinsamlingen kommer att införas i resterande delar av kommunen i etapp 3 och 4, till hösten 2018 kommer samtliga villor och fritidshus i Kristianstads kommun att ha Fyrfack.

Insamling av förpackningar och tidningar hos lägenheter kommer att börja ses över för att hitta ett kommunövergripande insamlingssystem för flerfamiljshus. Detta kommer att innebära full sortering av förpackningar och tidningar fastighetsnära.

Målet att ha ett bolag som är helt självförsörjande på förnybar el kommer det att arbetas vidare emot. Solceller kommer att installeras på samtliga nya återvinningscentraler

Redan våren 2018 är det dags att fira då Renhållningen Kristianstad fyller 125 år. Jubileet kommer att firas tillsammans med våra kunder.

Utbildningsresa

Frågor om samverkan över kommungränserna har varit ett återkommande ämne under åren. För att fördjupa kunskapen inom detta ämne arrangerades en styrelseresa till Kalmar (Kalmarsundsregionens Renhållare, KSRR) och Mörrum (Västblekinge Miljö AB, VMAB).

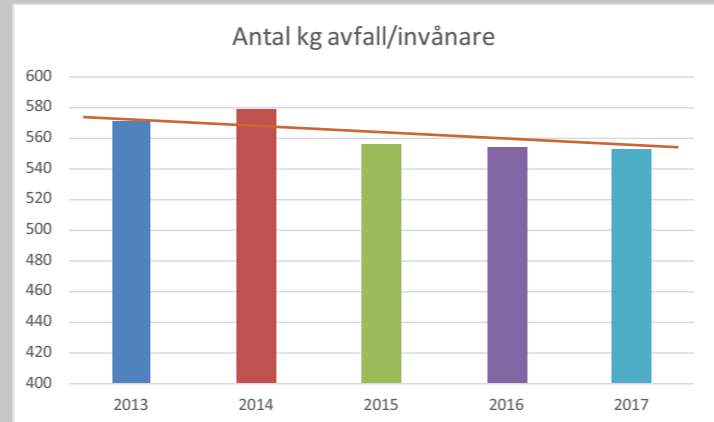
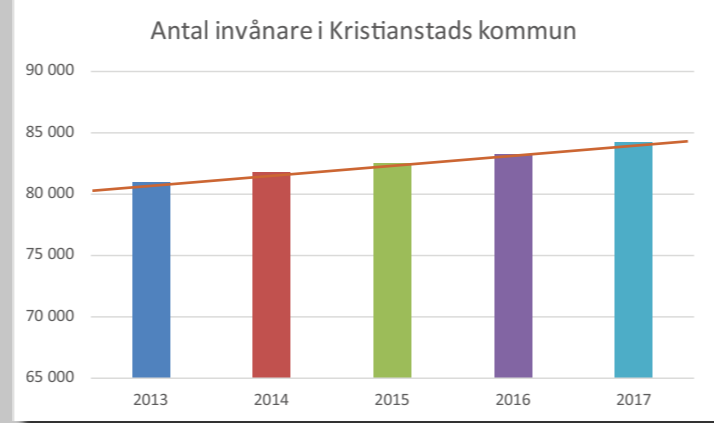
Studiebesökens syfte var främst för att diskutera potentiella utvecklingsmöjligheter och se hur andra kommuner jobbar med liknande frågor.

Statistik och fakta 2017

1 392 117 tömnda sopkärl

200 ton
insamlad återbruksmaterial

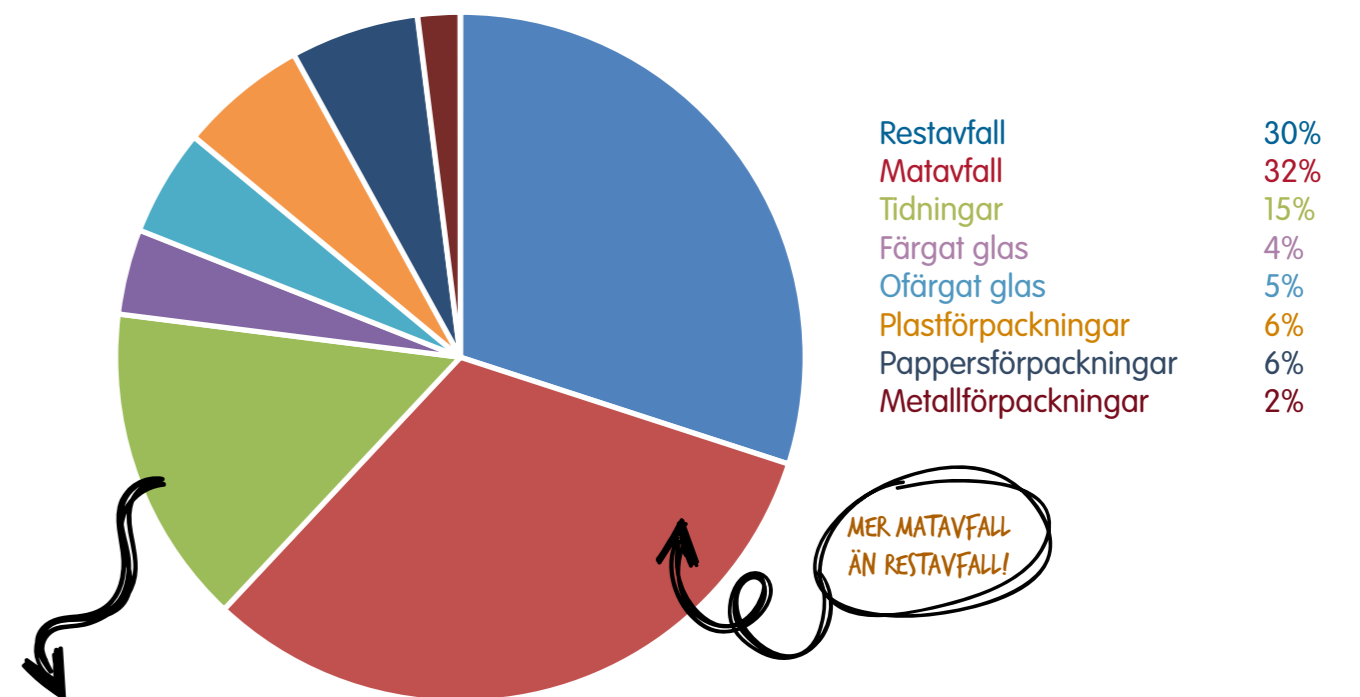
700 000 kg
sparad CO₂ genom att återbruka materialet

motsvarar att flyga en fullsatt jumbojet jorden runt

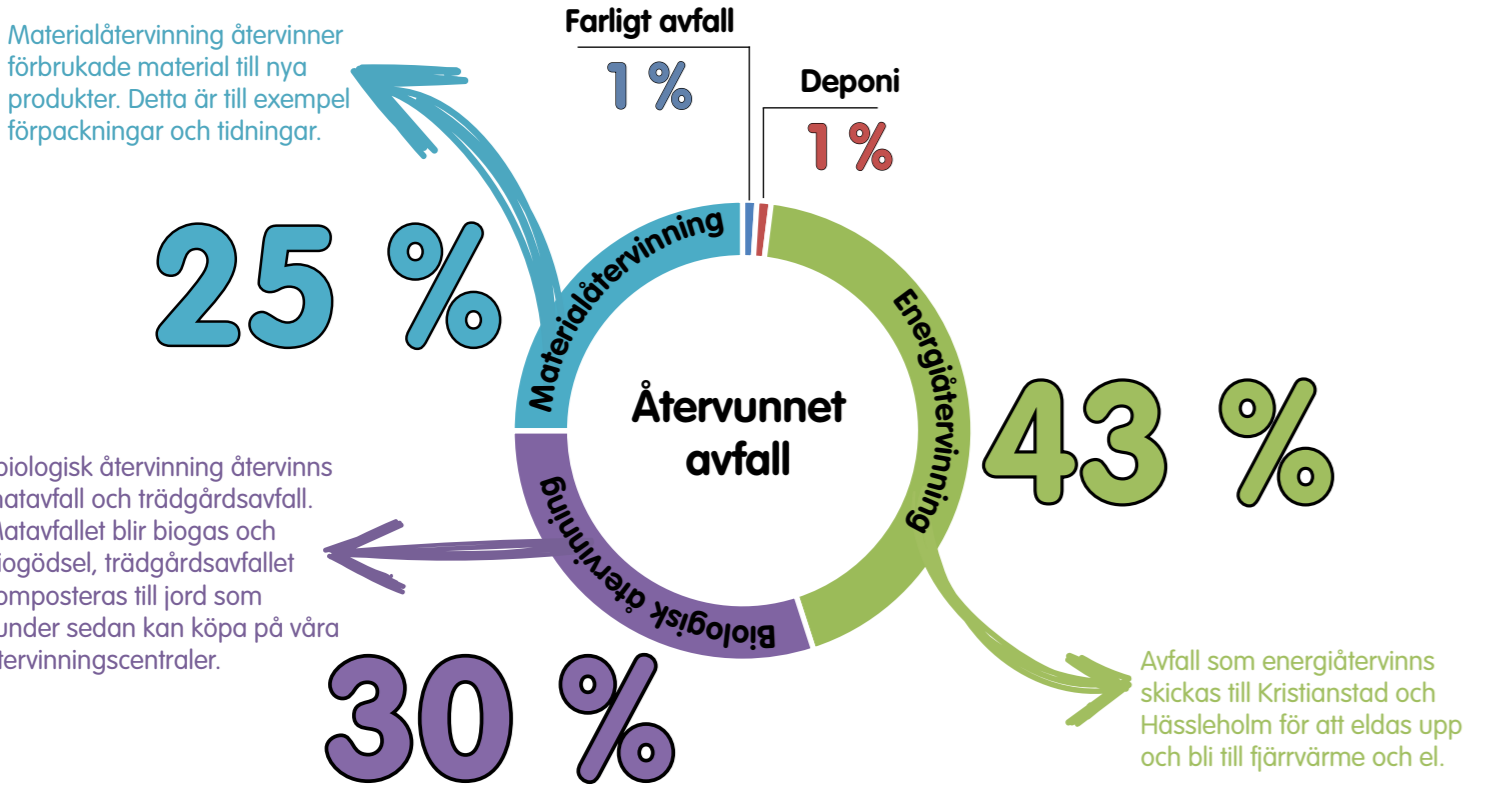
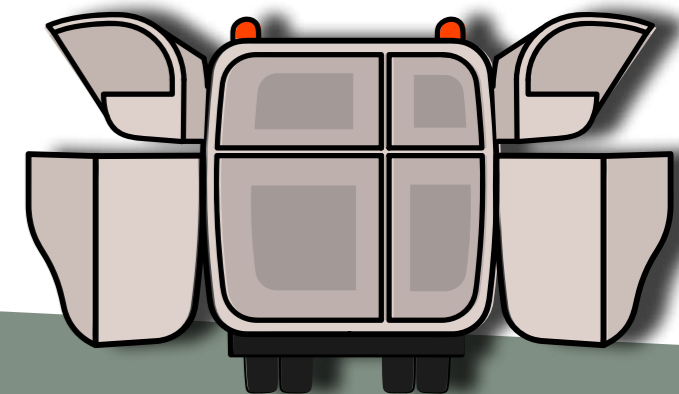
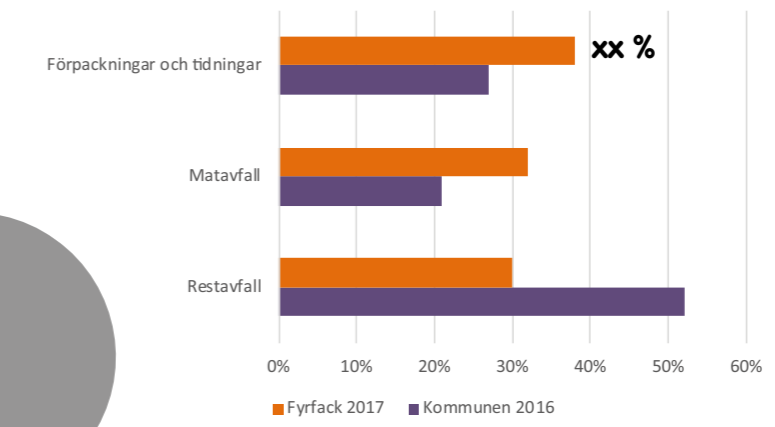
1,1 gånger

*källa: www.icao.int

Fyrfack: fördelning insamlat avfall 2017

Fyrfack vs. genomsnitt Kristianstad 2016

18 919 kr
skänkta till WWF genom insamling av pantburkar på våra ÅVCer

CO₂ utsläpp sparat genom fossilfritt drivmedel:

850 ton

5 516 ton
producerad biogödsel av matavfall

386 140 kg
producerad biogas av matavfall*
*motsvarar 579 200 liter bensin

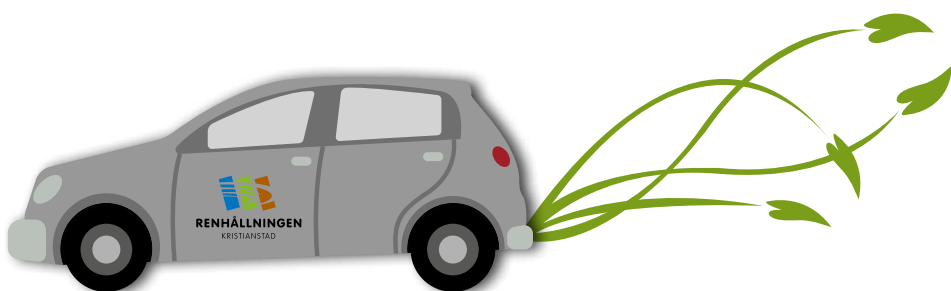
4 ton
insamlad fallfrukt på återvinningscentraler blev biogas och biogödsel.

46 578 ton
insamlat avfall*

*exkl. slam och latrin men inkl. förpackningar och tidningar.

226 ton

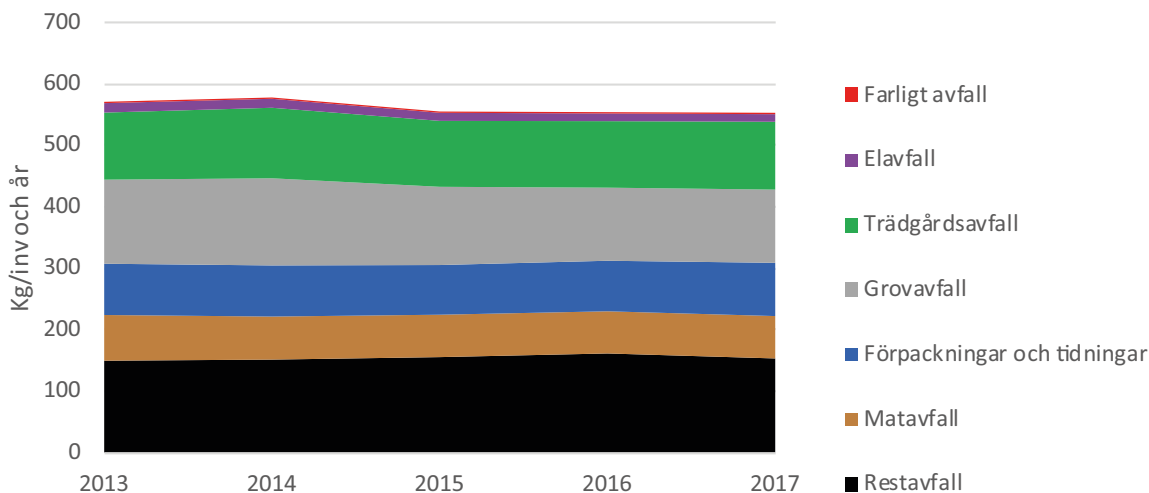
insamlade metallförpackningar
energibesparing genom återvinning motsvarar:

1 200 000 mil

på biogas från insamlat matavfall
(motsvarar 300 varv runt jorden)

Totala mängder hushållsavfall i Kristianstads kommun

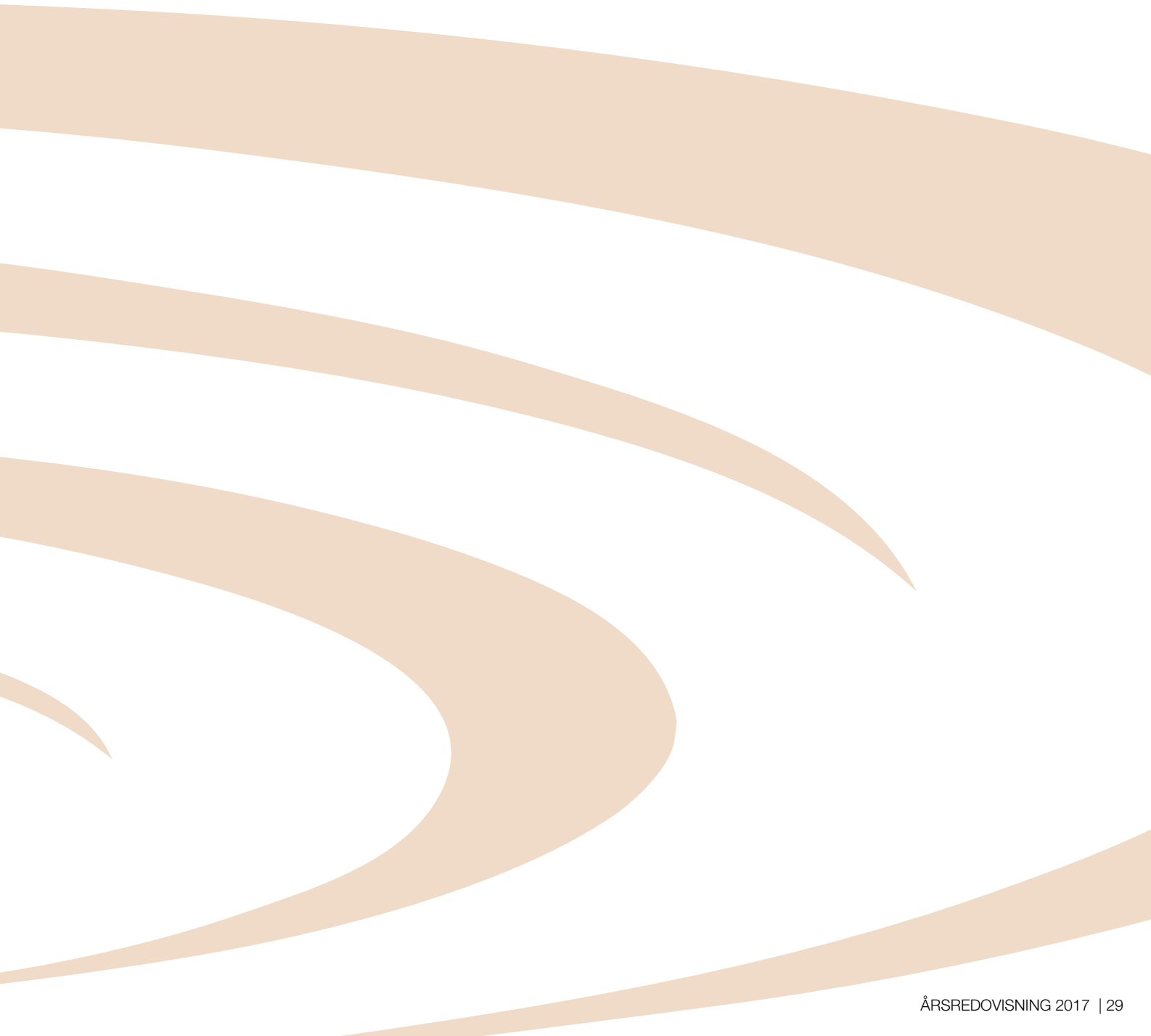

38 600 träd

sparade genom tidningsinsamling

Året i siffror 2017

Kristianstads Renhållnings AB

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Kristianstads Renhållnings AB, 556002-3136, avger härmed följande årsredovisning för 2017.

Ägandeförhållande

Kristianstads Renhållnings AB ägs av Kristianstads Kommunföretag AB. Kristianstads Kommunföretag AB är i sin tur helägt av Kristianstads kommun.

Information om verksamheten

Bolagets huvuduppgift är att på ett effektivt sätt samla in och omhänderta kommuninvånarnas hushållsavfall med fokus på bästa miljö, service och kundnytta.

Företaget har sitt säte i Kristianstads Kommun.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter dess utgång

Skuldfört överuttag av taxeintäkter

Bolagets verksamhet är s.k. monopolverksamhet som ska tillämpa självkostnadsprincipen vilket innebär att intäkter maximalt ska redovisas motsvarande för verksamheten nödvändiga kostnader.

Bolaget har därför från 2015 beslutat att inte betrakta årets överuttag som en vinst utan som en skuld som ska återföras till taxekollektivet. Överuttaget planeras nyttjas för nyinvesteringar i samband med införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar samt investeringar i nya återvinningscentraler.

Omsättning och resultat

Nettoomsättningen uppgick under 2017 till 93 450 tkr (82 622 tkr). Nettoomsättningen har minskats med 5 666 tkr (11 424 tkr) avseende skuld till taxekollektivet och bolaget redovisar därefter 766 990 kr (1 738 348 kr) i resultat, varav 766 990 kr avser skatt. Finansnettot uppgick till 488 tkr (391 tkr).

Investeringar

Bolagets investeringar uppgick till 60 648 tkr varav 21 014 tkr avser fordon och 36 245 tkr avser kärll.

Finansiering

Bolagets soliditet per den 31/12 2017 var 16 % (23 %). Att soliditeten är låg beror på att bolaget valt att ändra redovisningsprincip och skuldföra överuttaget av taxeintäkter och därmed redovisa noll resultat.

Av kassaflödesanalysen framgår att kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 12,6 mkr (18 mkr).

Bolaget har per den 2 mars 2017 återbetalat lånet på 10 mkr till Kristianstads kommun. Därefter har bolaget en finansieringslösning i form av ett transaktionskonto i koncernkontot hos Kristianstads Kommun, med en låneram på 100 000 tkr.

Organisation och personal

Personalen på återvinningscentralerna är organiserade i en stor grupp där samtliga arbetar på bolagets alla fyra återvinningscentraler. Detta gör att personalen får ett mer omväxlande arbete och kunderna erbjuds samma service oavsett vilken anläggning de väljer att besöka.

Bolagets chaufförer är organiserade i två arbetsgrupper där de arbetar tillsammans för att totalt sett få ett så varierande arbete som möjligt. Grupperna hjälps åt så att alla kärll töms och kunderna får bästa möjliga service.

Under 2017 låg fokus på att förbättra chaufförernas arbetsmiljö på hämtställen, främst hos de kunder som under året fick det nya fastighetsnära insamlingssystemet, Fyrfack. För detta ändamål arbetade en person uteslutande med detta.

Upphandlingar och avtal

Nya upphandlingar av slamtömning och omhändertagande av farligt avfall från hushåll genomfördes under året.

Nytt avtal gällande deponi, gips, impregnerat trä, returträ, wellpapp asbest och tegel och betong tecknades

med Stena Recycling AB.

Ny markbehållarbil med leverans april 2018 och ny lastväxlare med leverans oktober 2018 har upphandlats.

För att täcka behovet av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar för villa- och fritidshus i etapp 3 och etapp 4 handlades totalt sex stycken fyrfacksbilar upp i två omgångar med leverans våren och hösten 2018.

Avfallstaxa

En ny avfallstaxa började gälla den 1 april 2017 och ersatte den tidigare renhållningstaxan som gällt sedan den 1 januari 2014. Den viktigaste ändringen var att avgifter infördes för fastighetsnära insamling med fyrfackskärl. Samtidigt höjdes grundavgiften med 50 kr per år för alla villor och fritidshus för att bland annat bidra till utbyggnaden av återvinningscentraler och återbruk samt utökade informationsinsatser kring avfall och återvinning.

Information

Under 2017 låg stort fokus på att informera kring det nya fastighetsnära insamlingssystemet som började införas. Renhållningen höll även traditionen med Sopkommissionen vid liv när rekord slogs med 600 förstaklassare som samlades i Tivoliparken i september för en musikalisk sopsorteringsshow.

IT

IT-arbetet under 2017 fokuserade på förarbetet och driftsättning av det nya fyrfacksinsamlingssystemet genom bland annat körlister, turoptimering och uppdaterade IT-system. Bolagets verksamhet blir mer och mer IT-beroende och arbetet med att säkerställa system och funktioner skedde löpande under året.

Insamling av kärllavfall (brännbart och matavfall)

Insamlingen av kärllavfall började under 2017 att övergå till det nya fastighetsnära insamlingssystemet av förpackningar och tidningar, Fyrfack. I de första två etapperna av införandet som pågår till hösten 2018 fick nästan 10 000 villor och fritidshus två nya kärll som vardera är uppdelade i fyra fack där de slänger matavfall, tidningar, färgat och ofärgat glas, plastförpackningar, pappersförpackningar och metallförpackningar i olika fack samt en extra elbox för batterier, mindre elavfall och ljuskällor. Insamlingen innebär en ökad service och miljönytta för kunder och skapar bättre förutsättningar för sortering av hushållsavfall.

12 873 ton brännbart kärllavfall och 5 515 ton matavfall samlades in (2016: 13 402 respektive 5 398 ton).

Samarbetet med stadsbyggnadskontoret, mark- och exploatering och C4 Teknik har fortsatt för att hitta lösningar på arbetsmiljöproblem vid hämtställen med långa dragvägar eller där backning krävs på grund av att vändmöjligheter saknas.

Återvinningscentraler

Renhållningen ansvarar för fem återvinningscentraler i kommunen. Centralerna i Åhus, Tollarp, Arkelstorp och Degeberga drivs i egen regi och den i Kristianstad (Snårarp) drivs av Stena Recycling på entreprenad. Under året uppgick den totala mängden insamlat avfall på återvinningscentralerna till 17 600 ton .

Planeringsarbete inför nya återvinningscentraler (ÅVC) i kommunen pågick aktivt under året. Arbetet fokuserade på den nya återvinningscentralen som byggs i Arkelstorp under första halvåret 2018 och ska förbättra servicen i de norra delarna av kommunen. Markarbeten för detta pågick under året och det första spadtaget togs i december. Centrala frågor inför nya återvinningscentraler i Kristianstads kommun är att de ska vara moderna och estetiskt tilltalande. Bolaget arbetar därför flitigt med design, logistik och säkerhet som levererar högsta kvalitet till sina kunder.

Under hösten utfördes flertalet förändringar på ÅVC Snårarp för att förbättra anläggningen. Bland annat installerades passersystemet med bommar som redan finns på ÅVC Åhus och Tollarp, körytorna för besökare och personal delades upp för att öka säkerheten och insamling av de större och tyngre avfallsfraktionerna flyttades ut ur hallen och till en utomhus platta för att minska ljudnivåer och förbättra arbetsmiljön.

På återvinningscentralerna i Snårarp, Åhus och Tollarp samlades totalt ca 200 ton in till återbruk. Återbruksinsamlingen är en viktig del i bolagets arbete mot att öka fokuset på hållbarhetsarbetet.

Planeringsarbetet för den nya ÅVC:n på Ängamöllans industriområde i Kristianstad har fortsatt för att skapa en mötesplats i hållbarhetsfrågor, med pedagogiskt tänk, tydlig information och möjligheter för studiebesök. Arbetsgrupper från hela verksamheten har samarbetat för att hitta bästa möjliga lösningar samtidigt som studiebesök och nätverksträffar bidrog till inspiration och informationsutbyte inom avfallsbranschen.

Miljöpåverkan

Renhållningen bedriver anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet på sina återvinningscentraler enligt Miljöbalken. Miljöpåverkan från återvinningscentralerna bedöms som ringa.

Renhållningens negativa miljöpåverkan består främst av utsläpp av växthusgaser i samband med transporter. Den optimering av körturerna som tidigare genomförts har medfört klart minskad bränsleförbrukning. Bolagets fordonspark är helt fossilfri sedan 2015 och samtliga fordon kör antingen på biogas eller HVO (hydrerade vegetabiliska oljor). HVO är ett förnybart bränsle som framställs av t ex slaktavfall och som kemiskt är nästan identiskt med vanlig diesel. Den HVO som Renhållningen använder är fri från palmolja.

Samtlig elenergi som Renhållningen använder är förnybar och en del av denna el är dessutom egenproducerad. Solcellsanläggningen på ÅVC Åhus kompletterades under hösten 2017 med markplacerade solpaneler. Totalt producerade solcellsanläggningen 62 % av den el som användes på återvinningscentralen under året och 8 % av bolagets hela elanvändning.

Samverkan

Renhållningen är medlem i SAMSA, som är en samarbetsorganisation inom avfallsområdet mellan kommuner och kommunala bolag i Skåne och Blekinge. Kristianstad var under året en av fem exempelkommuner vid framtagandet av en rapport för insamling av förpackningar och tidningar från lägenheter inom SAMSA-området. I rapporten ingick plockanalyser för samtliga förpackningsfraktioner samt tidningar, matavfall och brännbart avfall från flera lägenhetsområden i kommunen.

Diskussioner har förts om samarbete med Bromölla kommun. Bolagets styrelse beslutade under november månad med att inte arbeta vidare med detta.

Framtida utveckling

Bolaget arbetar kontinuerligt med att utveckla avfallshanteringen i kommunen med målet att vara det ledande renhållningsbolaget i Sverige år 2020.

Utvecklingsarbetet med att modernisera återvinningscentralerna kommer att fortlöpa. Den nya återvinningscentralen i Arkelstorp beräknas vara klar i juli 2018 och den nya återvinningscentralen med återbruk i Kristianstad beräknas öppna sina grindar i juli 2019.

Införandet av fyrfackskärl för fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar fortsätter med sina sista två etapper under 2018.

Informationsarbetet kommer att vidareutvecklas för att möta behoven av bolagets framtidsplaner. Under 2018 planeras informationskampanjer för flerbostadshus, modernisering av återvinningscentraler samt att börja planera informationsmaterial för skolor.

Under 2018 kommer arbetet med att förbättra arbetsmiljön på hämtställen att fortsätta med fokus på införandet av det nya insamlingsystemet i etapp 3 och 4. Detta för att säkra att införandet av det nya systemet går så smidigt som möjligt.

Under 2018 kommer införandet av ett nytt insamlingsystem för villor och fritidshus att slutföras. Därefter kommer fokus att skifta mot flerfamiljshus. Vid halvårsskiftet kommer vår nya återvinningscentral i Arkelstorp att invigas, samtidigt som bolaget firar 125 år. Sammantaget ett mycket spännande år att se fram emot.

Solceller kommer att installeras på den nya ÅVC:n i Arkelstorp. Målet är att bolaget ska vara 25 % självförsörjande på el år 2018 och 100 % självförsörjande 2020.

Flerårsöversikt (tkr)

	2017	2016	2015	2014*	2013*
Nettoomsättning	93 450	82 662	85 878	90 071	90 891
Resultat efter finansiella poster	0	-1 326	-469	9 221	13 456
Balansomslutning	133 370	87 949	91 152	69 185	62 000
Soliditet (%)	16	23	22	29	47
Avkastning på eget kap. (%)	NEG	NEG	NEG	46	46
Antal anställda	62	60	58	57	57

För definitioner av nyckeltal, se Redovisnings- och värderingsprinciper.

* Jämförelsetalen för 2014 och 2013 har ej anpassats till ändrad redovisningsprincip.

Förändring av eget kapital

	Aktiekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Eget kapital 2016-12-31	10 000 000			10 000 000
Omföring av föregående års resultat		1 738 348	-1 738 348	0
Årets resultat			766 990	766 990
Belopp vid årets utgång	10 000 000	1 738 348	766 990	12 505 338

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1 738 348
årets vinst	766 990
2 505 338	

disponeras så att i ny räkning överföres 2 505 338

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Resultaträkning

	Not	2017-01-01 -2017-12-31	2016-01-01 -2016-12-31
	1		
Nettoomsättning		93 450 253	82 662 439
Övriga rörelseintäkter		570 032	159 947
		94 020 285	82 822 386
Rörelsens kostnader			
Direkta avfallshanteringskostnader		-31 365 907	-28 175 265
Övriga externa kostnader	2, 3	-20 338 512	-19 307 401
Personalkostnader	4	-30 738 700	-28 509 322
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	5	-11 088 803	-7 765 646
		-93 531 922	-83 757 634
Rörelseresultat	6	488 363	-935 248
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		51 594	53 109
Räntekostnader och liknande resultatposter		-539 957	-444 077
		-488 363	-390 968
Resultat efter finansiella poster		0	-1 326 216
Bokslutsdispositioner	7	0	1 326 216
Skatt på årets resultat	8	766 990	1 738 348
Årets resultat		766 990	1 738 348

Balansräkning

	Not	2017-12-31	2016-12-31
	1		
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	9	0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	10	27 238 330	26 370 602
Maskiner och andra tekniska anläggningar	11	68 821 054	20 168 363
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	3 709 291	974 467
		99 768 675	47 513 432
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran	13	2 635 234	1 868 244
Summa anläggningstillgångar		102 403 909	49 381 676
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Färdiga varor och handelsvaror		639 809	773 531
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		19 429 769	17 884 795
Fordringar hos koncernföretag	14, 15	6 412 113	16 232 908
Aktuella skattefordringar		1 230 141	931 146
Övriga fordringar		1 079 675	238 703
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	2 146 844	2 490 823
Summa kortfristiga fordringar		30 298 542	37 778 375
Kassa och bank		27 958	15 429
Summa omsättningstillgångar		30 966 309	38 567 335
SUMMA TILLGÅNGAR		133 370 218	87 949 011

Balansräkning

	Not	2017-12-31	2016-12-31
	1		
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	17, 18		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		10 000 000	10 000 000
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		1 738 348	0
Årets resultat		766 990	1 738 348
		2 505 338	1 738 348
Summa eget kapital		12 505 338	11 738 348
Obeskattade reserver	19	11 226 084	11 226 084
Avsättningar	20		
Avsättningar för pensioner		8 808 648	9 438 975
Långfristiga skulder	21		
Skulder till Kristianstads kommun	15	50 882 555	10 000 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		7 920 507	9 746 018
Skulder till koncernföretag	14	1 752 847	1 765 424
Övriga skulder		4 302 128	3 734 642
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22	35 972 111	30 299 520
Summa kortfristiga skulder		49 947 593	45 545 604
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		133 370 218	87 949 011

Kassaflödesanalys

	Not	2017-01-01 -2017-12-31	2016-01-01 -2016-12-31
	1		
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		0	-1 326 216
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar		11 088 803	7 765 645
Realisationsresultat vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar		-147 140	-16 742
Förändring av ränteskuld		-33 111	-176 750
Förändring i avsättningar		-630 327	-548 744
Betald skatt		-298 995	674 324
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		9 979 230	6 371 517
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager		133 722	-25 772
Förändring av kortfristiga fordringar		-1 931 893	-382 253
Förändring av kortfristiga skulder		4 435 100	12 109 953
Kassaflöde från den löpande verksamheten		12 616 159	18 073 445
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-63 383 213	-7 428 663
Försäljning av anläggningstillgångar		186 307	17 055
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-63 196 906	-7 411 608
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		50 882 555	0
Amortering av skuld		-10 000 000	-15 000 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		40 882 555	-15 000 000
Årets kassaflöde		-9 698 192	- 4 338 163
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		9 726 150	14 064 313
Likvida medel vid årets slut		27 958	9 726 150

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Tidigare har årets överskott redovisats som vinst och tidigare års vinster som balanserat resultat. Bolaget har under 2015 bytt redovisningsprincip så att överuttag avseende monopolverksamheten skuldförs till taxekollektivet. Övergången har gjorts i enlighet med föreskrifterna i K3s kapitel 10.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varemed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkterna har minskats med den del som anses som ett överuttag av taxeintäkter och därmed en skuld till taxekollektivet.

Immateriella tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningar görs linjärt över den bedömda nyttjandetiden.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår uppgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utranteras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod.

Bolagets mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Kontorsbyggnader	33 år
-Fjärrvärmeinstallation	20 år
Verkstadsbyggnad och miljöhus	20 år
Återvinningscentraler	30 år
- Förrådsbyggnader	20 år
Markanläggning	20-35 år
- Staket och plank	10 år
Container och kärl	8-12 år
Fordon	7-8 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier	5-10 år

Skulder för överuttag från taxekollektivet

Bolaget verksamhet är s.k. monopolverksamhet som ska tillämpa självkostnadsprincipen vilket innebär att intäkter maximalt ska redovisas motsvarande för verksamhetens nödvändiga kostnader. Om kunderna under räkenskapsåret fakturerats mer än de nödvändiga kostnaderna uppstår ett "överuttag". Ett överuttag kan fonderas för framtida nyinvesteringar eller återbetalas till kunderna. Då bolaget står inför stora investeringar i samband med införande av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar samt investeringar i nya återvinningscentraler planeras överuttaget att användas till dessa framtida investeringar.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Det innebär att leasingavgiften kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde anses varorna beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att inkurans i varulagret har beaktats.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

Pensionsförpliktelser

Inom bolaget finns ett flertal såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. I avgiftsbestämda planer betalar bolaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har inga förpliktelser att betala ytterligare avgifter. Bolagets resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

Bolaget redovisar förmånsbestämda pensionsplaner enligt FAR SRS RedR 4, Redovisning av pensionsskuld och pensionskostnad. Bolaget har utfäst förmånsbaserade pensioner till anställda. Bolagets förpliktelser att i framtiden utbetala pension har härvid ett nuvärde, bestämt för varje anställd av bland annat pensionsnivåen, åldern och i vilken grad full pensions blivit intjänad. Detta nuvärde har beräknats enligt aktuariella grunder, och utgår från de löne- och pensionsnivåer som råder vid balansdagen. Pensionsåtagandena redovisas som en avsättning i balansräkningen. Pensionsåtaganden för tjänstemän som är tryggade genom försäkring, redovisas som en avgiftsbestämd plan. Övriga pensionskostnader belastar rörelseresultatet.

Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut. Även fordran på Kristianstads kommun avseende gemensamt bankkonto ingår 2016 med 9 711 tkr, 2017 redovisas skulden till Kristianstads kommun under finansieringsverksamheten.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Avkastning på eget kap. (%)

Resultat efter finansiella poster i procent av justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt).

Antal anställda

Medelantal anställda under räkenskapsåret.

Not 2 Leasingavtal

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 179 235 kronor. (145 675 kr)

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2017	2016
Inom ett år	152 280	145 675
Senare än ett år men inom fem år	180 236	144 942
Senare än fem år	0	0
	332 516	290 617

Not 3 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

	2017	2016
PWC AB		
Revisionsuppdrag	77 975	54 000
Övriga tjänster	0	19 300
	77 975	73 300

Not 4 Anställda och personalkostnader

	2017	2016
Medelantalet anställda		
Kvinnor	11	10
Män	51	51
	62	60
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	1 143 608	1 121 135
Övriga anställda	20 183 257	18 646 077
	21 326 865	19 767 212
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	320 104	257 946
Pensionskostnader för övriga anställda	1 600 034	1 626 528
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	6 689 883	5 977 121
	8 610 021	7 861 595
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	29 936 886	27 628 807

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor i styrelsen	0%	0%
Andel män i styrelsen	100%	100%
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	33%	33%
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	67%	67%

Avtal om avgångsvederlag

Vid uppsägning från företags sida har Johan Karlsvärd rätt till 6 månaders uppsägningstid samt ett avgångsvederlag motsvarande 12 månader.

Not 5 Avskrivningar och nedskrivningar

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde.

Not 6 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	2017	2016
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag i koncernen	14 %	12 %
Andelar av årets totala försäljning som skett till andra företag i koncernen	18 %	18 %
	32 %	30 %

Not 7 Bokslutsdispositioner

	2017	2016
Förändring av överavskrivningar	0	1 326 216
	0	1 326 216

Not 8 Aktuell och uppskjuten skatt

	2017	2016
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	0
Justering avseende tidigare år	0	1 774
Förändring av uppskjuten skatt temporära skillnader	734 580	-7 700
Outnyttjade underskottsavdrag	32 410	1 744 274
Totalt redovisad skatt	766 990	1 738 348

Avstämning av effektiv skatt

	2017	2016
	Belopp	Belopp
Redovisat resultat före skatt	0	0
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-29 711	-9 991
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	17	799
Skatteeffekt av andra ej bokförda kostnader	62 104	61 812
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat	0	1 774
Förändring uppskjuten skatt temporära skillnader	734 580	-7 700
Skatteeffekt av outnyttjade underskottsavdrag	0	1 691 654
Redovisad effektiv skatt	766 990	1 738 348

Not 9 Goodwill

	12/31/2017	12/31/2016
Ingående anskaffningsvärden	446 987	446 987
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	446 987	446 987
Ingående avskrivningar	-446 987	-446 987
Utgående ackumulerade avskrivningar	-446 987	-446 987
Utgående redovisat värde	0	0

Avser miljötillstånd på återvinningscentralerna i Åhus och Tollarp.

Not 10 Byggnader och mark

	12/31/2017	12/31/2016
Ingående anskaffningsvärden	39 858 438	39 371 538
Inköp	2 036 513	486 900
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	41 894 951	39 858 438
Ingående avskrivningar	-13 487 836	-12 321 688
Årets avskrivningar	-1 168 785	-1 166 148
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14 656 621	-13 487 836
Utgående redovisat värde	27 238 330	26 370 602

Not 11 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	12/31/2017	12/31/2016
Ingående anskaffningsvärde	94 047 682	88 605 891
Inköp	58 611 876	6 034 486
Försäljningar/utrangeringar	-13 851 101	-592 695
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	138 808 457	94 047 682
Ingående avskrivningar	-73 879 319	-67 872 204
Försäljningar/utrangeringar	13 811 935	592 382
Årets avskrivningar	-9 920 019	-6 599 497
Utgående ackumulerade avskrivningar	-69 987 403	-73 879 319
Utgående redovisat värde	68 821 054	20 168 363

Not 12 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningar

	12/31/2017	12/31/2016
Ingående nedlagda kostnader	974 467	67 190
Under året nedlagda kostnader	3 039 256	907 277
Under året genomförda omklassificeringar	-304 432	0
Utgående redovisat värde	3 709 291	974 467

Not 13 Uppskjuten skattefordran

	12/31/2017	12/31/2016
Ingående anskaffningsvärden	1 868 244	131 670
Tillkommande fordringar	774 690	1 744 274
Avgående fordringar	-7 700	-7 700
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 635 234	1 868 244

Utgående redovisat värde

	2 635 234	1 868 244
--	-----------	-----------

Uppskjuten skatt avseende temporär skillnad mellan redovisning och skattemässig avskrivning samt övriga skattemässiga underskott.

Not 14 Fordringar och skulder till koncernföretag

I fordringar till koncernföretag ingår fordringar till Kristianstads kommun med 734 tkr.

I skulder till koncernföretag ingår skulder till Kristianstads kommun med 849 tkr.

Not 15 Checkräkningskredit

	12/31/2017	12/31/2016
Beviljad kredit Kristianstads kommun	100 000 000	10 000 000

From den 1 mars 2017 har bolaget en finansieringslösning i form av ett transaktionskonto i koncernkontot hos Kristianstads Kommun, med en låneram på 100 000 tkr.

Not 16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	12/31/2017	12/31/2016
Förutbetalda kostnader	1 608 110	2 091 444
Upplupna intäkter	538 734	399 379
	2 146 844	2 490 823

Not 17 Antal aktier och kvotvärde

Namn	Antal aktier	Kvotvärde
Antal A-aktier	200 000	50
	200 000	

Not 18 Disposition av vinst eller förlust

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:

	2017-12-31
balanserad vinst	1 738 348
årets vinst	766 990
	2 505 338
disponeras så att i ny räkning överföres	2 505 338

Not 19 Obeskattade reserver

	12/31/2017	12/31/2016
Ackumulerade överavskrivningar	11 226 084	11 226 084
	11 226 084	11 226 084

Not 20 Avsättningar

	12/31/2017	12/31/2016
Pensioner och liknande förpliktelser		
Pensionseskuld	8 808 648	9 438 975
	8 808 648	9 438 975

Not 21 Långfristiga skulder

	12/31/2017	12/31/2016
Förfaller senare än 1 år och tidigare än 5 år efter balansdagen		
Kristianstads kommun	-20 000 000	-10 000 000
	-20 000 000	-10 000 000

From den 1 mars 2017 har bolaget en finansieringslösning i form av ett transaktionskonto i koncernkontot hos Kristianstads Kommun, med en låneram på 100 000 tkr.

Not 22 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	12/31/2017	12/31/2016
Upplupna löner	-2 166 548	-2 258 634
Upplupna pensionskostnader	-1 068 625	-954 036
Upplupna sociala avgifter	-1 236 226	-1 233 555
Särskild löneskatt och avkastningsskatt	-416 465	-411 812
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-163 089	-197 868
Skuld till taxekollektivet	-30 909 897	-25 243 615
Övriga skulder	-11 261	0
	-35 972 111	-30 299 520

Kristianstad den 15 mars 2018

Lars Petersson
Ordförande

Bengt Mohlin
Vice ordförande

Lars Olsson

Ulf Börkell

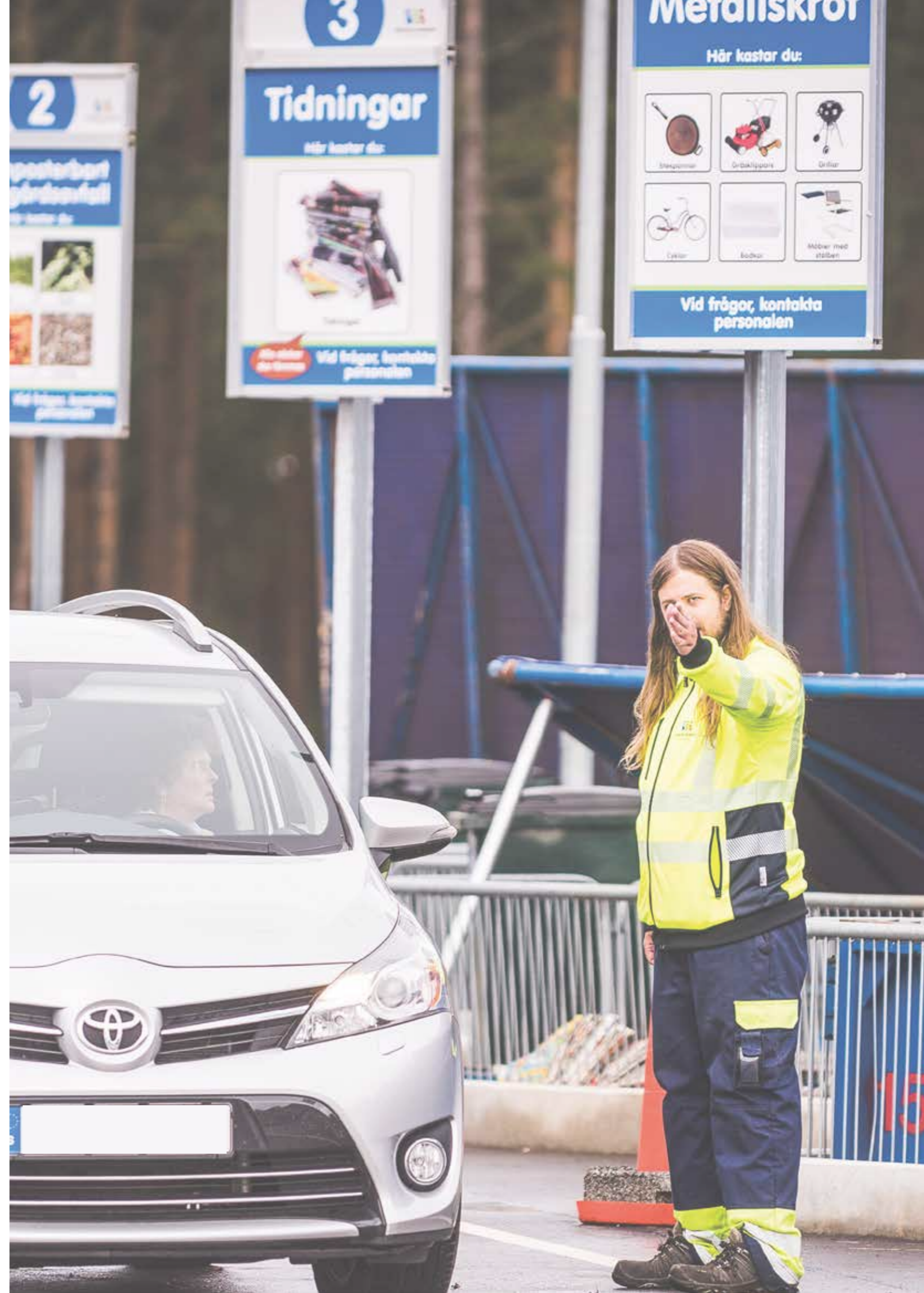
Sonny Modig

Johan Karlsvärd
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 15 mars 2018

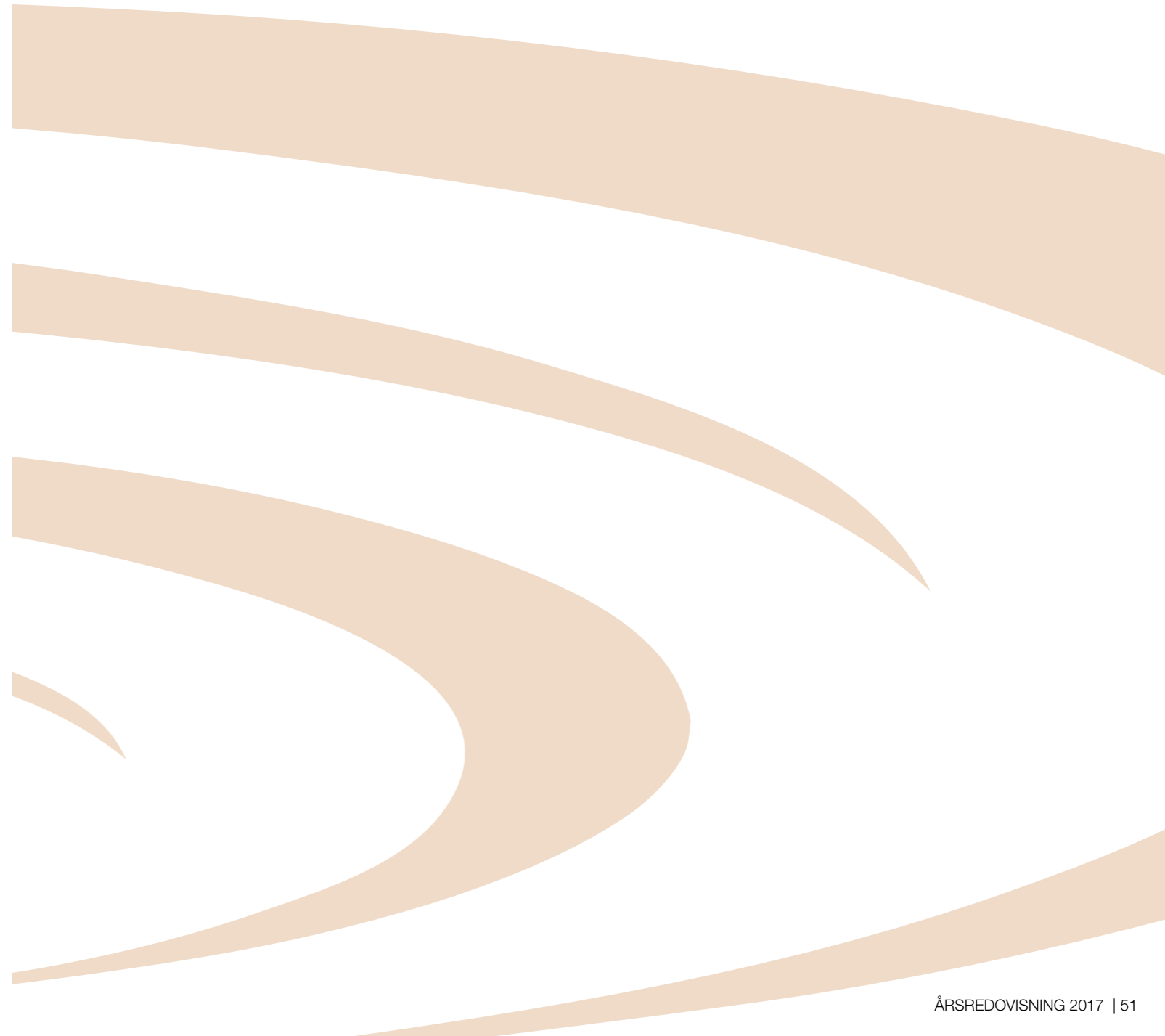
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Mattias Johansson
Auktoriserad revisor

Ledning

VD
Johan Karlsvärd

Ekonomi- & administrationschef
Ann Sventorp

Produktions- & personalchef
Christian Edwardsson

Styrelse

Ordförande
Lars Petersson (C)

Vice Ordförande
Bengt Mohlin (M)

Ledamöter
Lars Olsson (S)
Ulf Börkell (SD)
Sonny Modig (L)

Ersättare
Fredrik Winberg (S)
Gert Thornblad (S)

Fackliga representanter
Mathilda Gylling (ej närvarande)

VD
Johan Karlsvärd

Produktion: Mathilda Gylling / Kristianstads Renhållnings AB
Text: Mathilda Gylling / Kristianstads Renhållnings AB
Foto: Daniel Larsson / Fotograf Daniel, Felix Sundbäck, Kristianstads Renhållnings AB
Illustration: freepik.com, vecteezy.com, Kristianstads Renhållnings AB
Papper: Multiart Silk 250 gr omslag, Multiart Silk 130 gr inlaga
Tryckeri: XXXX
Upplaga: 100
Tryckår: 2018

CK-KRISTIANSTAD.SE

RENHÅLLNINGEN
KRISTIANSTAD

3 625

AUTOMOBIL

RENHÅLLNINGEN

KRISTIANSTAD

Kristianstads Renhållnings AB

Bruksgatan 5, 291 59 Kristianstad

Besöksadress: Bryggerigatan 3

Telefon 044-13 54 00

Hemsida www.renhallningen-kristianstad.se

E-post renhallningen@kristianstad.se